

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Luonnonsuojelulla rauhoitettujen lajien aiheuttamista vahingoista maksettavat korvaukset ja korvausjärjestelmän kehittäminen

---

Hanne Lohilahti, YM
Merimetsotyöryhmä
11.1.2019

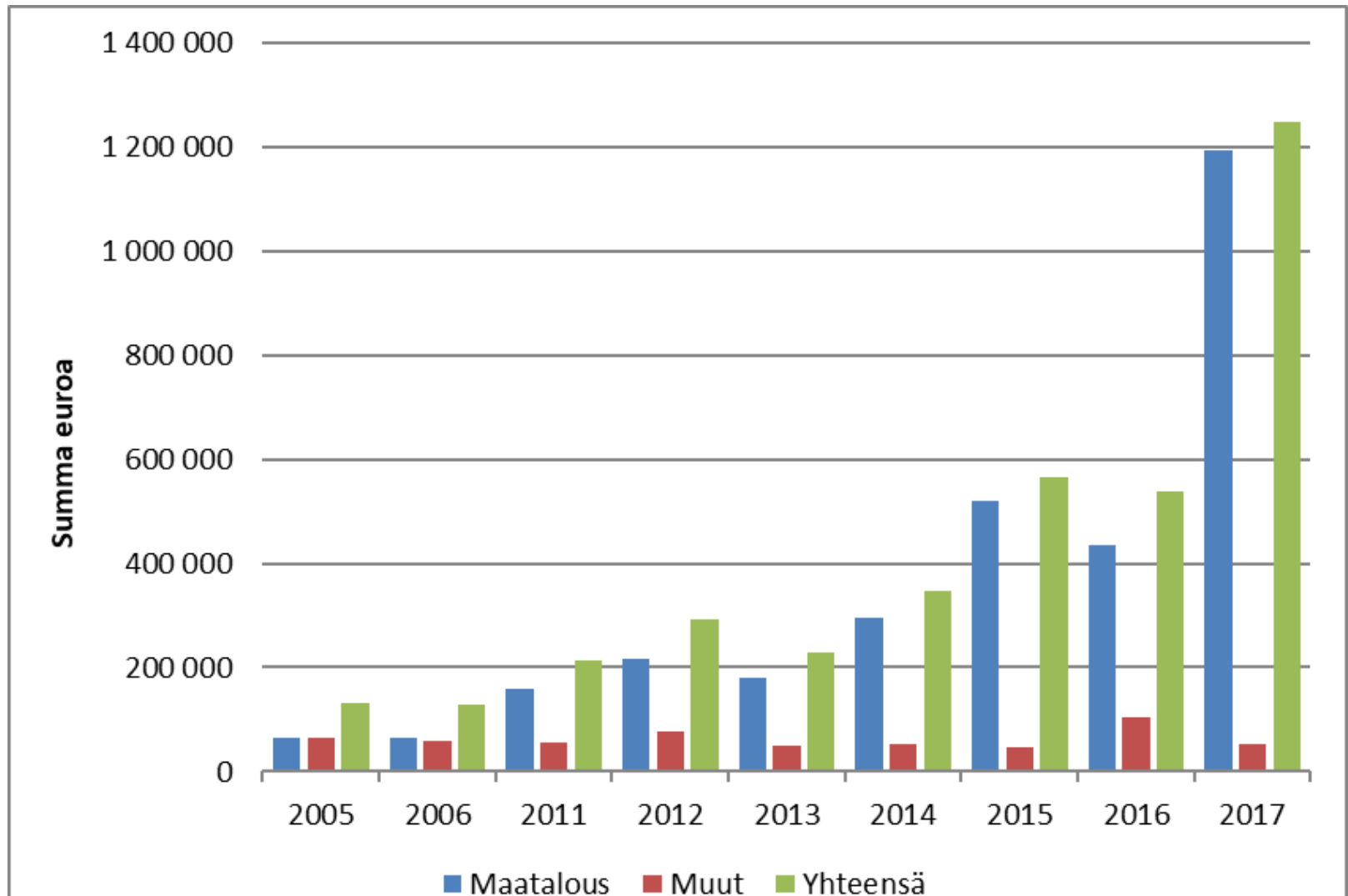
Korvausmenettelyn periaatteet

- Ympäristöministeriön päätös rauhoitettujen harvinaisten eläinten tuottamien vahinkojen korvaamiseksi maksettavista avustuksista (1626/1991, muutettu 838/2010).
- Luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla rauhoitettujen harvinaisten eläinten aiheuttamista vahingoista *voidaan* myöntää avustusta valtion tulo- ja menoarvion rajoissa.
- Avustusta maksetaan maa-, metsä- ja kalataloudelle ja rakennuksille aiheutuneista vahingoista.
- Avustukset myönnetään ympäristöministeriölle vuosittain valtion tulo- ja menoarviossa osoitetun määrärahan puitteissa.
- Avustusta ei myönnetä, jos vahingon kärsijä on kieltäytynyt osallistumasta vahinkojen estämiseen tai ollut omalta osaltaan syyllinen vahingon syntymiseen

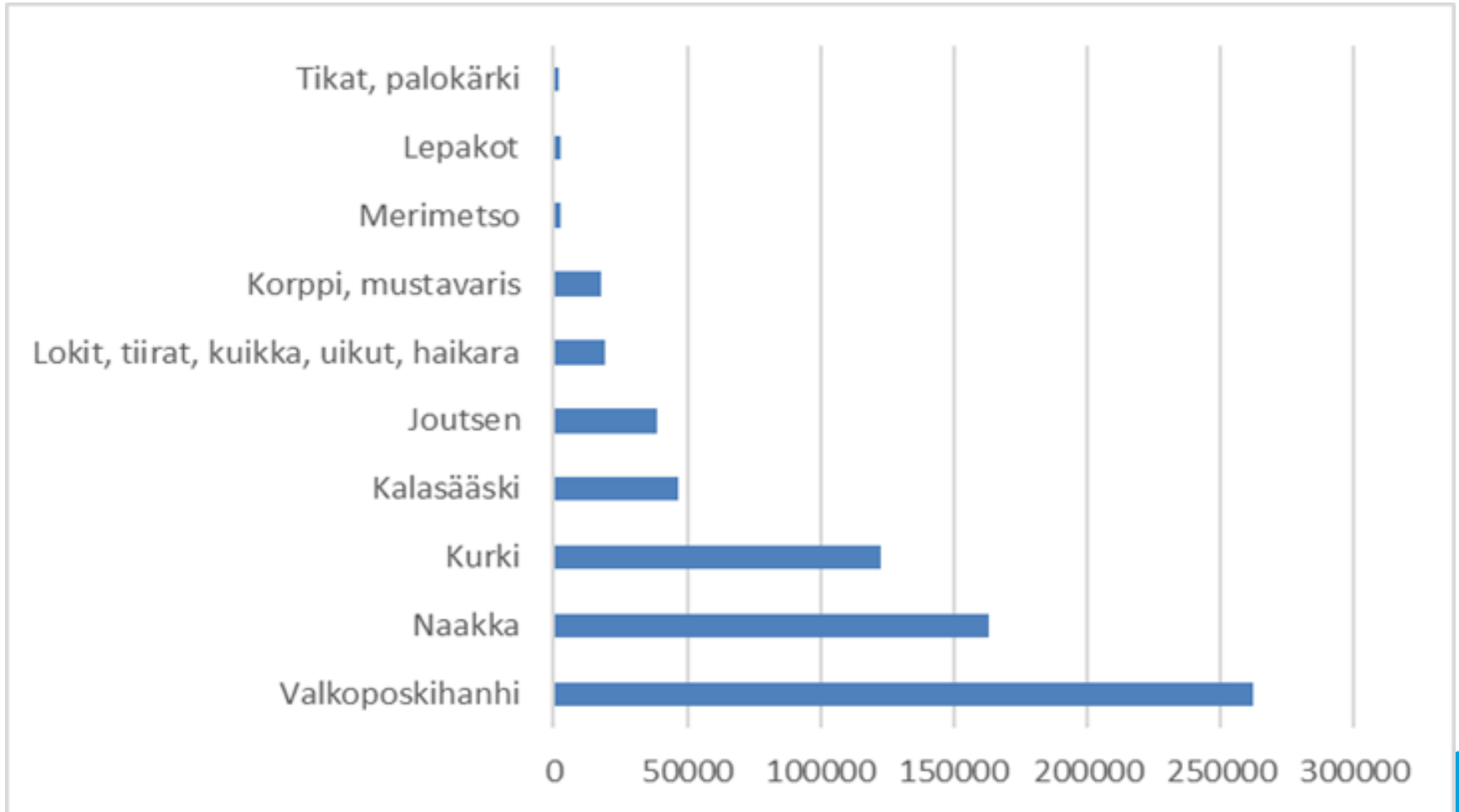
Korvauksen hakemiseen ja maksamiseen liittyvä menettely

- YM myöntää avustuskiintiöt ELY- keskuksille vuosittain valtion tulo- ja menoarviossa osoitetusta määrärahasta
- Arvion on edellytetty perustuvan oikea-aikaiseen ja paikan päällä tehtyyn vahingon todentamiseen.
- Lähtökohtaisesti vain välittömät vahingot korvataan.

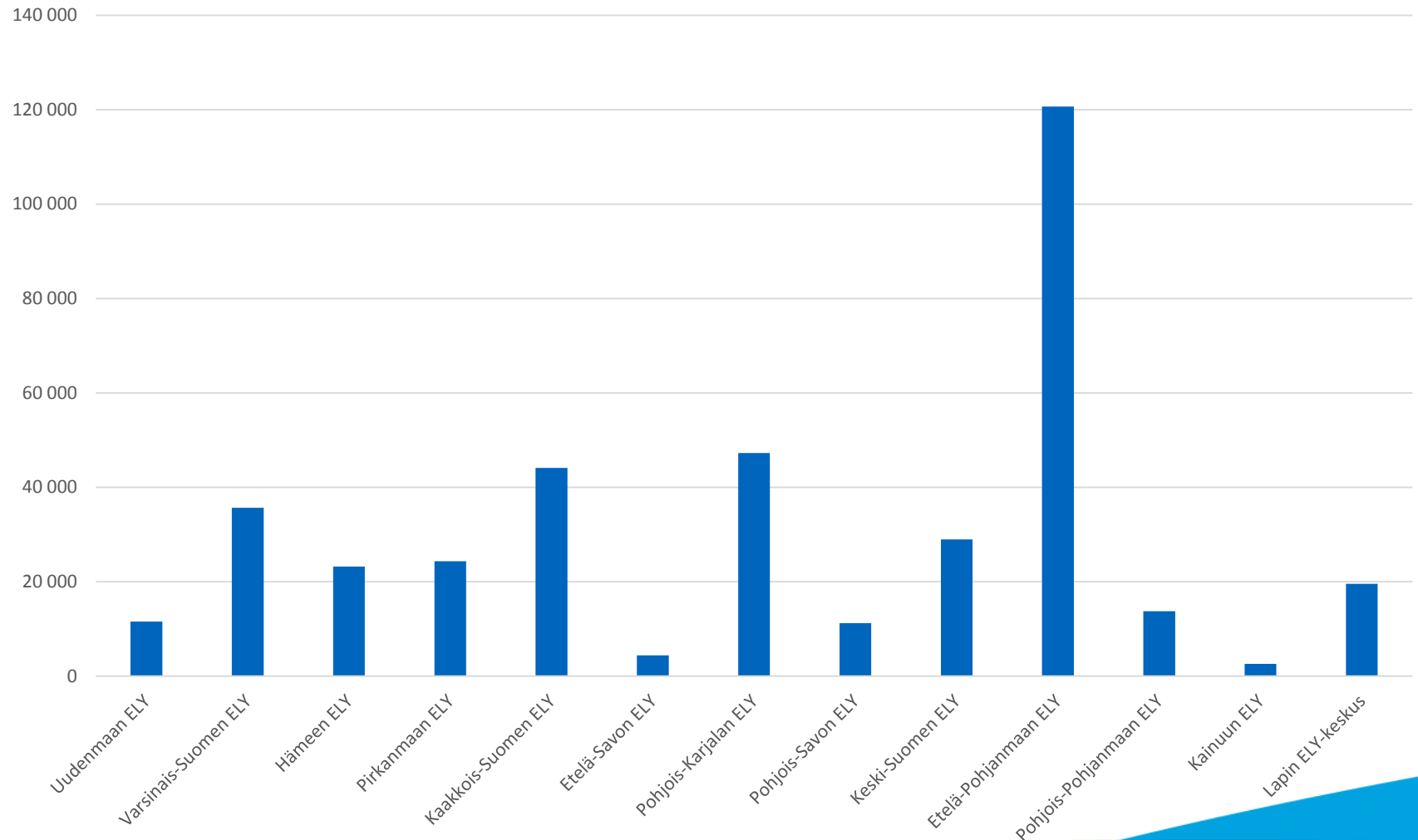
Rauhoitettujen lajien aiheuttamista vahingoista maksetut korvaukset 2000-luvulla

Rauhoitettujen lajien vuosina 2014-2017 aiheuttamista vahingoista maksettujen korvausten keskiarvot lajeittain.

ELY-keskusten myöntämien avustusten keskiarvo (2013-2016)

Avustukset maakotkan porotaloudelle aiheuttamista vahingoista

- Maakotkien porotaloudelle aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (8/2002) mukaisesti korvaus maksetaan paliskunnalle sen mukaan, miten maakotkan pesintä paliskunnan alueella onnistuu.
- Metsähallitus selvittää vuosittain maakotkien pesintätilanteen ja poikastuoton reviirikohdista kertomien laskemista varten
- Lapin ELY-keskus päättää korvauksista ympäristöministeriön tarkoitukseen osoittamista varoista ja suorittaa korvaukset paliskunnille

Luonnonsuojelulailla rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen korvausmenettelyn lainsäädäntöä valmisteleva hanke

- Toimikausi 1.3.2018-31.3.2019
- Puheenjohtajana ylijohdaja Ari Niiranen, YM
- Hankkeen tavoitteena:
  - kehittää ja selkeyttää rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen korvaamista koskevaa sääntelyä
  - kehittää korvauksen myöntämiseen, maksamiseen ja valvontaan liittyviä viranomais- ja muita menettelyitä.
- Ohjausryhmän tehtävänä on valmistella esitys luonnonsuojelulailla rauhoitettujen lajien aiheuttamia vahinkoja koskevista perusteista ja menettelyistä sekä lainsäädännöllisistä linjauksista ja toteuttamisvaihtoehdoista.
- Esitykseen tulee sisällyttää vaikutusten arviointi eri kehittämismenettelyistä.

Ohjausryhmän esitys

- Rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta on tarpeen säätää erillisellä lailla.
- Tuleva sääntelyn lähtökohdaksi asetettaisiin käytettävissä olevien kohtuullisten ennalta ehkäisevien toimenpiteiden ensisijaisuus vahinkojen korvaamiseen nähden.
  - Ennaltaehkäisyä ei kuitenkaan nähdä ehdottomana avustuksen saannin edellytyksenä, koska osa vahingoista on ennalta arvaamattomia.
- Taustaselvitys: [Luonnonsuojelulailla rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen korvausmenettelyn kehittäminen](#)